

PROIECT DIDACTIC

Data: ...

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială *Radu cel Mare* Găești

Clasa: a VII-a

Profesor: Simescu Daniela Petruța

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Tema generală: *Orizonturile lumii și ale cunoașterii*

Unitatea de învățare: *Aproape de ceilalți*

Ora: 17/26

Titlul lecției: *Verbul. Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale: infinitivul, gerunziul, participiul, supinul.*

Tipul lecției: recapitulare-sistematizare

Timp alocat: 50`

Competența generală:

4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise

Competențe specifice:

4.1. Folosirea structurilor morfosintactice ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea clară și precisă a intențiilor comunicative complexe;

4.3. Aplicarea conștientă a regulilor și a convențiilor ortografice și ortoepice pentru o comunicare corectă;

4.4. Raportarea conștientă la normă în exprimarea intenției de comunicare, din perspectivă morfosintactică, fonetică și lexicală;

Obiective operaționale:

Elevii vor fi capabili:

O₁ – să continue enunțuri care să exprime acord, dezacord, asumare, neasumare, neîncredere, îndoială etc. (corelare cu C.S. 4.1. și cu A.Î.1);

O₂ – să întocmească liste cu greșelile cele mai frecvente, asociate cu enumerarea regulilor ce ar trebui aplicate în exprimarea orală/scrierea corectă (corelare cu C.S. 4.3. și cu A.Î.2);

O₃ – să sesizeze consecințele pe care încălcările normelor învățate le pot avea în înțelegerea unui text și în deteriorarea imaginii celui care comunică (corelare cu C.S. 4.4. și cu A.Î.3);

O₄ – să verifice corectitudinea și coerența semantică într-un mesaj (corelare cu C.S. 4.1. și cu A.Î.4).

Activități de învățare:

A.Î.1. exerciții de continuare a unor enunțuri care să exprime acord, dezacord, asumare, neasumare, neîncredere, îndoială etc. (corelare cu C.G. 4, cu C.S. 4.1. și cu O1);

A.Î.2. exerciții de întocmire de liste cu greșelile cele mai frecvente, asociate cu enumerarea regulilor ce ar trebui aplicate în exprimarea orală/scrierea corectă (corelare cu C.G. 4, cu C.S. 4.3. și cu O2);

A.Î.3. exerciții de sesizare a consecințelor pe care încălcările normelor învățate le pot avea în înțelegerea unui text și în deteriorarea imaginii celui care comunică (corelare cu C.G. 4, cu C.S. 4.4. și cu O3);

A.Î.4. exerciții de verificare a corectitudinii, a coerenței semantice într-un mesaj (corelare cu C.G. 4, cu C.S. 4.1. și cu O4).

Domeniul de conținuturi: *Elemente de construcție a comunicării*

Conținuturi: *Verbul. Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale: infinitivul, gerunziul, participiul, supinul.*

STRATEGIA DIDACTICĂ:

METODE SI PROCEDEE: explicația, exercițiul, jocul didactic, conversația examinatoare, metoda R.A.I.

METODE DE EVALUARE: interevaluarea, aprecieri verbale, autoevaluarea, grila de evaluare.

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: fișe de lucru, tablă, coli flipchart, markere, mingea, rebusul, fișe de autoevaluare.

FORME DE ORGANIZARE: frontal, pe grupe, individual.

Locul de desfășurare: sala de clasă;

Resurse: - umane: elevi, cu capacități diferite de învățare;

-temporale: 50 de minute.

BIBLIOGRAFIE:

Ilie, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române*, Editura Polirom, 2014;

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, București, 2003;

Pană Dindelegan, Gabriela, *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2019;

Sâmihăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române*, Editura Art, 2014;

Sâmihăian, Florentina, Dobra, Sofia, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman, Anca, Corcheș, Horia, *Limba și literatura română, clasa a VII-a*, Editura Art Klett, 2019;

*** *Programa școlară, Limba și literatura română. Clasele a V-a – a VIII-a*, București, 2017.

Scenariul didactic

Secvențele instruirii didactice / Durata	Ob. op.	Crearea situațiilor de învățare		Strategii didactice			Metode/instrumente de evaluare
		Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1. Moment organizatoric 1 minut		Salutul Pregătirea clasei pentru lecție. Notarea absențelor în catalog.	Se pregătesc pentru începerea orei de limba și literatura română.			Activitate frontală	
2. Verificarea temei 5 minute		Se verifică tema. Se corectează și se pun întrebări suplimentare (dacă este cazul). Au avut ca temă să-și imagineze că fac parte din echipa de jurnaliști ai revistei on-line a școlii și să redacteze un scurt articol, de maximum zece rânduri, despre o activitate de voluntariat, în care să folosească forme verbale nepersonale: gerunziul și supinul pe care să le sublinieze (tema 1) și să realizeze o bandă desenată, utilizând forme verbale nepersonale, după lecturarea textului suport <i>Coco și pisica</i> de Tudor Arghezi (tema 2 – Anexa 1)	Elevii citesc tema. Răspund la întrebări sau se corectează (dacă este cazul).	Conversația examinatorie	Articolele pentru revista școlii Benzile desenate	Activitate individuală	Aprecieri verbale referitoare la modul de realizare a temei

4. Captarea atenției elevilor 1 minut		Profesorul le spune elevilor să găsească câte un verb care să îi definească, după modelul: Mă numesc ... și mă definește verbul ...	Elevii numesc câte un verb pentru a se prezenta.			Activitate frontală	
4. Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale 1 minut		Profesorul anunță și notează la tablă subiectul lecției: <i>Verbul, Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale: infinitivul, gerunziul, participiul, supinul.</i> Obiectivele operaționale sunt prezentate într-o formă accesibilă elevilor.	Elevii notează în caiete titlul noii lecții. Ascultă ceea ce vor avea de urmărit pe parcursul activității.		Tabla	Activitate frontală	
5. Verificarea, reactualizarea cunoștințelor 2 minute		Atenția elevilor se captează prin metoda R.A.I. Profesorul începe jocul prin a numi o acțiune și o formă verbală nepersonală, plasând mingea unui elev care va face și el același lucru, astfel elevii își aduc aminte de formarea verbelor nepersonale care urmează a fi consolidate.	Elevii sunt invitați la un joc prin prinderea și aruncarea mingii. Elevul trebuie să numească o acțiune și o formă verbală nepersonală (ex. eram – infinitiv) după care aruncă mingea altui coleg, care dă răspunsul (a fi) și care numește o altă acțiune și o altă formă verbală nepersonală, plasând mingea altui coleg, până când mingea va fi oprită de profesor.	R.A.I.	Mingea	Activitate frontală	Aprecieri verbale

6. Dirijarea procesului de consolidare a cunoștințelor/ de dezvoltare a competențelor 15 minute	O1	<p>A1. continuarea unor enunțuri care să exprime acord, dezacord, asumare, neasumare, neîncredere, îndoială.</p> <p>Profesorul le distribuie elevilor fișe de lucru cu exerciții ce presupun continuarea unor enunțuri care să exprime acord, dezacord, asumare, neasumare, neîncredere, îndoială, integrând forme verbale nepersonale. (Anexa 2)</p> <p>A2. întocmirea de liste cu greșelile cele mai frecvente, A3. sesizarea consecințelor pe care încălcările normelor învățate le pot avea în înțelegerea unui text și în deteriorarea imaginii celui care comunică.</p>	<p>Elevii citesc enunțurile și le continuă utilizând formele verbale sugerate.</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Explicația</p>	<p>Tabla</p> <p>Fișă de lucru</p>	<p>Diadă</p>	<p>Aprecieri verbale</p>
	O2 O3	<p>Profesorul le împarte elevilor fișe de lucru, în care au de identificat greșelile inserate într-un text, corectarea acestora, identificarea seriei scrise corect, alegerea formei corecte a gerunziilor și sesizarea consecințelor utilizării greșite a formelor verbale</p>	<p>Elevii ascultă precizările și efectuează câte doi sarcinile de pe fișă. Aceștia identifică formele greșite, le corectează și fac observații asupra consecințelor acestora în text.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p>	<p>Fișă de lucru</p>	<p>Activitate frontală</p>	<p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>

		nepersonale într-un text. (Anexa 3)					
7. Obținerea performanței 10 minute	O4	A4. Profesorul le cere elevilor să completeze careul dat, respectând ordinea și cerințele precizate. (Anexa 4)	Elevii citesc și își notează răspunsurile, completând careul de pe coala de flipchart.	Explicația Exercițiul	Flipchart Markere	Activitate pe grupe	Interevaluarea
8. Integrarea evaluării de tip formativ 8 minute		Profesorul distribuie fișele de lucru, explică sarcinile date, precizează timpul alocat și criteriile de evaluare: 0-2 greșeli – Foarte bine, 3-4 greșeli – Bine, mai mult de 5 greșeli – Suficient. (Anexa 5)	Elevii ascultă explicațiile profesorului și lucrează sarcinile individual, contra cronometru.	Explicația Exercițiul	Fișa de lucru	Activitate individuală	Autoevaluarea
9. Intensificarea procesului de retenție și transfer 2 minute		Profesorul comunică elevilor tema pentru acasă: să realizeze o compunere cu titlul <i>La bunica</i> , utilizând verbele: <i>a îmbătrâni, a trăi, a vorbi, a privi, a sta, a găti</i> la forme verbale nepersonale ce pot fi întrebuițate și cu aspect negativ (tema 1) și să alcătuiască enunțuri cu aceleași	Elevii ascultă indicațiile profesorului și solicită detalii în legătură cu redactarea compunerilor/ enunțurilor (dacă este cazul).	Explicația	Tema Fișă de prezentare	Activitate frontală	

		verbe date (tema 2 – Anexa 6).					
10. Evaluarea activității didactice 5 minute		Activitatea este evaluată printr-o fișă, în care elevii sunt chestionați individual în legătură cu participarea la activitatea desfășurată. (Anexa 7)	Elevii se autoevaluează prin bifarea căsuței corespunzătoare din dreptul fiecărui enunț și alegerea unui emoticon în funcție de răspunsurile date.	Conversația	Fișă de autoevaluare	Frontal	Autoevaluarea

Anexa 1

Citește fragmentul de mai jos, după care realizează o bandă desenată, inserând verbe la gerunziu și supin pe care le vei sublinia.

„[...]O doamnă din Viena avea un papagal și o pisică, prieteni amândoi. Papagalul știa să vorbească și pisica știa să se joace. Ca să-i placă prietenului ei verde, pisica inventa neconținut scamatorii și farse, iar admirația papagalului îi era definitiv asigurată.[...] Liberi să se joace amândoi, atâta timp cât stătea acasă, brodând la fereastră, stăpâna se arăta prevăzătoare când ieșea la plimbare și-l închidea pe Coco în colivie.[...].

Într-o seară, doamna din Viena plecă grăbită la teatru și își aduse aminte că lăsase papagalul neînchis.

-Să știi că mi l-a mâncat pisica, zise doamna soțului speriat. [...]

Cu părere de rău, soții părăsiră teatrul și [...] se întoarseră acasă, unde îi aștepta un spectacol înfiorător. Sufrageria era verde de pene și fulgi. În mijlocul mesei, ca o imitație de porțelan în culori, sta pisica lungită[...].

- Sărmanul Coco! plângea doamna.

-Nefericit Coco! suspina soțul doamnei.[...]

Atunci se auzi un zgomot în dulap. Ușa dulapului se dete de perete și apăru Coco, în pielea goală, ca un pui de găină fiert și înviat. [...]

- Nici nu vă închipuiți, repeta cu naivitate Coco, ce bine am petrecut! Ne-am jucat două ceasuri și m-am ascuns în dulap ca să o păcălesc.[...]

Coco vorbea la perfecție dialectul vienez. Cu toate acestea, ca să nu răcească [...], Coco a fost îmbrăcat cu un ciorap de lână, care-i venea ca o mănășă.[...] Singură, mâța nu-l mai cunoaște.”

(*Coco și pisica*-Tudor Arghezi)

Anexa 2

Continuă enunțurile astfel încât să exprime acord, dezacord, asumare, neasumare, neîncredere, îndoială, integrând forme verbale nepersonale:

1. acord – Vreau.....
.....

2. dezacord – Nu este bine.....
.....

3. asumare – Pot.....
.....

4. neasumare – Nu sunt de acord.....
.....

5. neîncredere – Nu cred.....
.....

6. îndoială – Nu sunt sigur/ă .....
.....

Anexa 3

1. Ajută-l pe Alex să îi trimită o scrisoare lui Moș Crăciun, identifică greșelile și corectează-le.

Dragă Moș Crăciun,

Mă numesc Alex, sunt elev în clasa a VII-a și sunt tare emoționat pentru că îți scriu.

Anul acesta nu voi mai cere jucării. Mama zice că am crescut neștind cum a trecut timpul. Am totuși o dorință. Cel mai mult îmi doresc ochelarii 4D, care te proiectează într-o realitate virtuală chiar cu ajutorul telefonului. Ne mai văzându-i în magazin, am îndrăznit să-i cer la tine. Pot să fac orice pentru primi ochelarii doriți, chiar și patul dimineața.

Să nu uit de părinții mei, pentru mama, multă fericire pentru a-i dispăre fruntea încrețită și pentru tata, multă sănătate.

Cu drag, Alex!

Listă de greșeli:

---

2. Găsește seria în care toate formele verbale nepersonale sunt corect scrise:

- a) de ne iertat, uitând-u-mă, a plecat, nu a sta;
- b) de neiertat, uitându-mă, a pleca, a nu sta;
- c) de neiertat, uitândumă, a pleca, a sta nu.

3. Alege forma corectă a gerunziilor date:

- a) creând/ creind
- b) apropiând/ apropiind
- c) apreciând/ aprecind/ aprecind
- d) agreând/ agreind
- f) tăiând/ tăin

4. Numește două consecințe pe care le au formele verbale nepersonale utilizate greșit asupra înțelegerii textului și asupra imaginii celui care a scris.

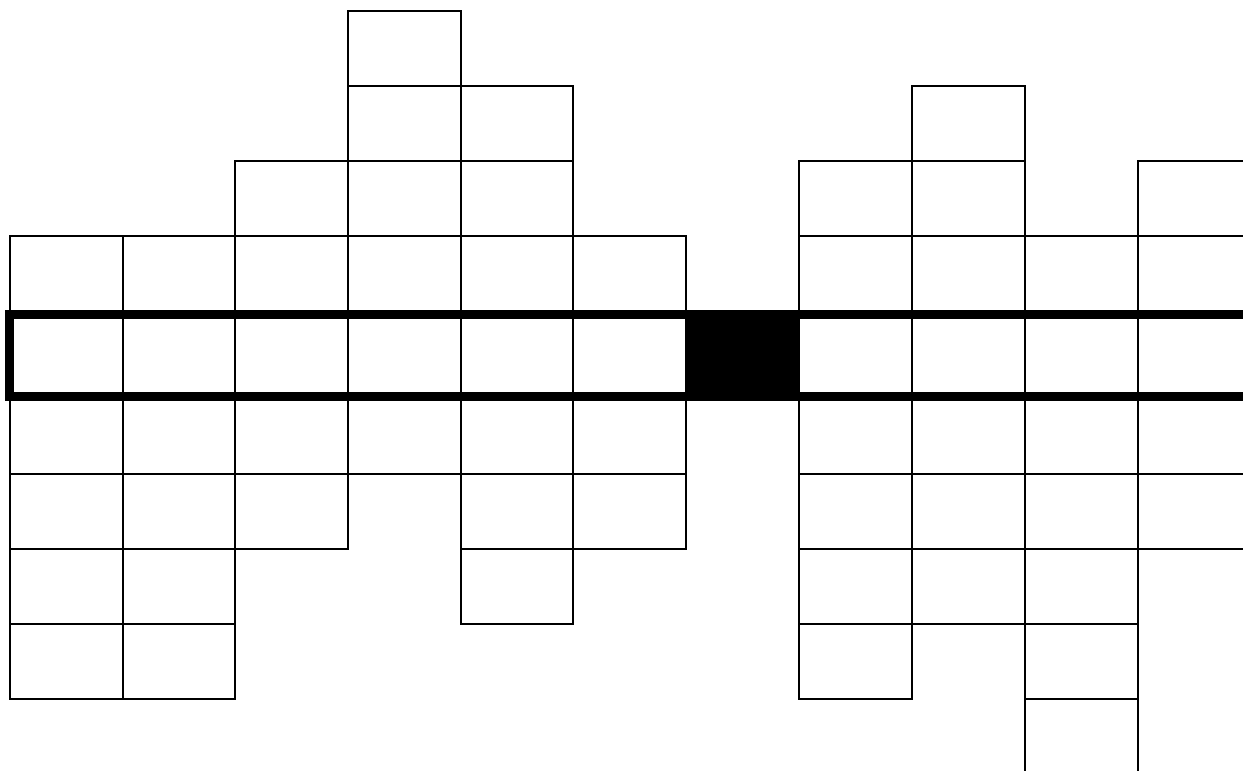

Anexa 4

Completează careul dat respectând ordinea și cerințele de mai jos:

1. Verbul din enunțul *Fetița va afla deznodământul serialului abia peste o lună* are forma la gerunziu .....
2. Antonimul verbului *a urca* este .....
3. Cel mai important verb în fotbal este .....
4. Una dintre prepozițiile utilizate în construcția supinului este .....
5. Forma lungă de infinitiv a verbului din enunțul *Ana cânta în același timp cu aparatul de radio este* .....
6. Sinonimul verbului *a solicita* este .....
7. Verbul la supin din enunțul *Este ușor de citit* are funcția sintactică de .....
8. Adjectivul (participial) din enunțul *Textul văzut de tine e interesant* are funcția sintactică de .....
9. Verbul din enunțul *Ne-am reîntâlnit întâmplător după doi ani* s-a format prin derivare de la cuvântul de bază .....
10. Complementul direct din enunțul *Poate crede orice din punctul meu de vedere* este .....

Anexa 5

Test formativ

- I. Trece verbul indicat la toate formele nepersonale, aspect negativ:
Pe nesimțite își încetini pasul, dar, auzind lipăitul neostenit al picioarelor nevăzute, o porni iar în fuga mare.
(Herbert Welles, *Omul invizibil*)
- II. Realizează două propoziții în care verbul *a auzi*, să aibă forme pentru:
- participiu:
- adjectiv participial:
- III. Identifică formele verbale nepersonale și stabilești prin corespondență utilizările sintactice ale acestora:
1. Am terminat de citit, acum încep să scriu.	a. Complement direct
2. Amintirile sunt plăcute.	b. Subiect
3. A cânta este o plăcere.	c. Circumstanțial de timp
4. Trecând prin parc, a văzut-o pe Maria.	d. Nume predicativ
- IV. Realizează un poem-diamant cu titlul *Școala*.

.....
....., ...

....., ...,.....

....., ..., ..., ...

....., ...,.....

....., ...

.....

Structura poemului – diamant

Rând:

1. substantiv (*Școala*)
2. adjectiv – adjectiv
3. gerunziu – gerunziu
4. substantiv – substantiv – substantiv – substantiv
5. gerunziu – gerunziu – gerunziu
6. adjectiv – adjectiv
7. substantiv

Anexa 6

Tema 1

Realizează o compunere, de minimum 10 rânduri, cu titlul *La bunica*, utilizând formele nepersonale ale verbelor: *a îmbătrâni*, *a trăi*, *a vorbi*, *a privi*, *a sta*, *a găti* (pot fi utilizate și cu aspect negativ).

Tema 2

Alcătuiește enunțuri în care să utilizezi formele nepersonale ale verbelor: *a îmbătrâni*, *a trăi*, *a vorbi*, *a privi*, *a sta*, *a găti* (pot fi utilizate și cu aspect negativ).

Anexa 7

Fișă de autoevaluare

	Da	Nu
Mi-am îndeplinit sarcina.		
Am participat cu idei.		
Mi-am contrazis politicos colegii.		
Am pus întrebări.		
Am folosit un limbaj variat și politicos.		

**Dacă ai răspuns numai DA,
îți corespunde emoticonul**

**Dacă ai mai multe răspunsuri de DA,
îți corespunde emoticonul**

**Dacă ai mai multe răspunsuri cu NU,
îți corespunde emoticonul**

